

DÜSEVNI LISZT

Mejszeesne verszke novine

Podgovorni reditel: LUTHÁR ÁDÁM v Püconci.

Pom. reditela: Fliszár János i Kováts Stevan
v M. Soboti.

Lasztnik i vödávnik: Prejkmurszka evang. sinyorija.

Cejna na leto 20 din., edna numera 2 din.

Rokopiszi sze v Püconce májo posilati.

Naprejplacsilo gorivzeme vszáki ev. dühovnik i
vucsitel.

PRO MEMORIA.

Prejkmurszka evangelicsanszka sinyorija je juniusa 29. prevecs znameniti szvétek szvetila v Sztrükovci. Té dén sze je zahválnó szpomínala z-szvojege nájprvoga velikoga pizátela, Küzmits Stevana, ki sze pred 200 lejtmi v Sztrükovci narodo.

Sztrükovszka obesina nema szamo dobre, razmete vérté, nego vecs dobroga iména trzcov i zevcseni lüdi je tüdi dála nam. Med tejni szlejdnymi lejko imenüjemo nej szamo Küzmits Stevana, z-koga sze zdaj szpomínamo, nego † Vajda tábla-birova, Siftár dühovnika, Vértés, Bác vucsitele, Siftár orsz. poszlanca, dr. Vucsák vrácsa i nej naszlejdnye Bakó Károla, nasega Lízta siritela, eminentnoga muzsika i agilnoga vezdásnyega Sztrükovszkoga vucsitela, ki sze je prej k mej-

szec dni trdüo z Sztrükovszkov mladéz-nov navküp, naj pri nasem szvetejnyi vsze vugodno i vu lejpom rédi tecsé Ka je tüdi tak bilou, za tou escse na etom meszti nyemi mámo praviti nase prestimanye i hválo!

Zvün nasega Lízta nej szamo vszi Prejkmurszki lízti, kak Mőrszka Krajina, Nas Dom, Szabadság i Novine, nego tüdi orszacski dnévniki, kak Jutro, Slovenec, Agramer Tagblatt itv. szo prineszli lejpo szpomínanye k nasemi szvétki.

Na presztori szvétká je vsze vu náj-jaksem rédi pripravleno; z-cvetjem osznájzseno, z-gyalicsovím i brezovím vejem opleténo. Tam sztoji Puzsavcsarov héresen prílicsni oltár, steroga vnougi z-obcsüdivanyem preglédnejo. Jeszte predganca, za

peszmarszki ino igre khorus tribün, na poszlühsávcov racsún z-dészek zgotovlene sztolice, za cérkevne i szvetszke goszté zvejom pregrajeno zouszebno meszto ogvü-sano. Précimbna oküncsana vráta csákajo szvetécsi publikum. Na vrátaj szmo ete lejpe govore csteli: „Blagoszlovleni je, kí prihája vu iméni Goszpodnovom; Kí za brate zshivé, naveke zshivé; Dela hájem je vekivecsnoszt; Hodmo, dícsmo Bouga“! Na narodjenya hizse sztejno posztávléna mramorna szpomenka tábla z-etim napiszkom: „V etoj hi'zi szé narodo Kúzmits Stevan 1723.“ Pod tem napiszkom vídimo obrázko v kamen vrejzano Bible. Obri táble cstémo etívi rejcsi: „Díka nyemi!“ Tou lejpo mramorno táblo szo Sztrükovcsarje szpravili szvojemi velikomi szinouvi na szpoumenek. Szrdcsna hvála nyim! Tábla je odkríta med szvétesnyim govorum Siftár Károly dühovnika.

Po poldnévi po ednoj vöri gíbni kejp vídimo okoulik Sztrükovec. Autobus za autobusom drndrá, fiakerje sze tirájo; z-biciklimi, z-kouli i peski sze nezracsúnana vnozsiná vála proti Sztrükovcom. Vu nájksem racsúni sze je Szobota pokázala vö. Zasztopane szo bilé vsze pörgarszke i szoldacske oblászti, solé, tam je bíla vesz prvejša i novejša inteligéncia, trzci, gosztílnicsárje i drügi sztancsarje. Ali túdi z-cejlóga Prejkmurja brez rázlocska vadlúványa szo prihájali lüdje vu veliki seregaj. Tam szmo vidli escse z Stejera, predvszem z Radgonye na cseli z dühovnikom, vnouge gouszte. Réd szo Sztrükovszki ogengaszilci drzsali gori.

Po poldnévi ob drügoj vöri sztoupí na meszto szvoje pod vodsztvom Bakó Károlya Sztrükovszki—Puzsavszki mejsani khorus z Sztrükovszkim igre khorusom i zacne sze szvétek pouleg naszledüvájoucséga redovéka:

1. „Díka, csészt i hvála“, popeva mejsani khorus z-szprevájanyem igre khorusa.

2. Kováts Stevan sinyour szledécsi odprétni govor i molitev právijo:

Milosztsa vam i mir od Bogá Ocsé nasega i od Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa!

Prejkmurszka evangelicsanszka sinyorija je dokoncsala, da vö pokázse zahválnoszt szvojega szrdcá proti nasemi nájkprvejsemi piszáteli, Kúzmics Stevani, bivsemi surdanzskomi dühovniki, kí sze je na etom meszti pred dveyszto lejmi naroudo. Zponíznim szrdcom szmo prihájali eszi, naj szvoje postenyé i csészt vö pokázsemo i nyegov szpoumenek ponouvimo. K-etomi ouszvetki proszimo vísnyega Bogá pomoucs etak sze molécsi:

Molitev na Kúzmics Stevana 200 lejtni szpoumenek.

Szvétek szvetit szmo sze szpravili vküp eszi, z blízsaní i dalésnyi krajín — vekivecsen nas Ocsa nebeszki!

Szpoumenka szvétek szvetí nasa sinyoríá tvojemí vernomí, indasnyemí szluga, steroga szí tí pouzvao z-etoga meszta za pasztéra k szvéte materé církví. — Tí szí ga pouzvao z-postene ete sztrükovszke vészí kríla na veliki presztor delavnoszti, da naj od tébe vzétim obílnim dühovnim poszvejtom szvejtí vnougim naszledníkom tvojim.

Z-pobozsnim obcsütejnyem sze z-glédnemo nazáj vu ta preminoucsa, i na eto pred evangelicsanmi tak szvéto meszto, gde je Kúzmics Stevana zibel zibala i gde je vu detinsztva i mladoszti szvoje blájzseno vrejmen trosó. — Dobro známo — oh Goszpodne —, ka sze je nyegov práh zse dávno vjedínao z práhom materne zemlé, — ali düh nyegov, steri je tebi szlúzso, steri je nam evangelicsanszkim verníkom peszmene knige szpravo, i na nas materni jezík

dojbrno tvojega szvétoga Sziná návuk: Nouvi zákon; ki je nasega máloga národa jezik v piszmeni jezik posztavo: — Düh nyegov je nej prejsao z-preminoucsima sztotinoma; — on zshivé, i escse déndenésnyi szvejtí nam, vcsí, batriví, varje i bráni nász vu zsitka vdérjajoucsi vihéraj!

Oh Goszpodne! dopüsztí nam, da sze na tvoji veliki apostolov Petra i Pavla iména dén, szpomenémo ete nase krajíne nájevkséga sziná, ki je nam apostol bio, ár je na nas jezik preszádo te nájbole szvéte knige. Tebé dícsimo za vsze tou oh zmozsen Boug — ár szí tí vcsíno nyega za velikoga, na szpoumenek vrejdnoga. Tí szí sztvouro vu lüdí táksa szrdcá, dá z-réda nasega szháajoucse velike színí, naj — nej szamo vu zsitki nyihóvom čsesztímo, i postújemo; — nego je escse po szmrti vu szpoumenki obdrzsímo.

Vekivecsen veliki Boug! Vsze je preminoucse na etoj zemli. Prejde ednók — kak tou tvoja szvéta rejcs vcsí: néba i eta zemla, zevszov díkov szvojov. edno pokolejnye odíde, i drúgo príde; toga ednoga grobi sze na toga drúgoga zvršíjo. — Ali tvoji odebráni szpoumenek goriosztáne i prezšívé preminoucse sztotíne! Li szamo oní szpoumenek prejde prvle, líki sze nyihóvi grobi zglihajo z-zemlouv, kí szo szamo tejlí zshiveli. Ali kí tebi zshivéjo, nyíh szpoumenek sze ponouvi i vóke bodo zshiveli, od pokolejnya do pokolejnya, do nedokoncsani sztotín odvejtíkov. Szvedousztvo je na tou denésnyi dén, steroga po dvema sztotinoma dnesz szvetímo tvojemí vernómí szlugí, ki je eti zagledonájprvle szunca poszvejtí, kí je cejlí szvoj zšítek Tebí i tvojoj szvétoj materi cérkvi goríaldívao.

Oh Goszpodne! opomínaj nász csesztoukrát na eto pravíco. Sto dúhi zshivé, z-dühá bode zseo zšítek vekivecsní! Prejde ete szvejtí, zevszov szvojov díkov, ali kí tebé lübijó, osztánejo na veke! — Opoumeni nász dén ete, da nej bogásztvo, préczimba i prejd-

nyoszt vcsíníjo csloveka velikoga, nego znanoszt i moudroszt, tá dühovna velíkoszt, stere poszvejtí sze szvejtí i vídí prejk preminoucsi sztotín temnoga mráka. — Opoumeni nász na tou, ka nej z-tí pozlacsení zibel méhki posztel zídejo cslovecsansztva nájevksí dobrocšínitelje, nego obri gyászel, obri tí nízíki hűt, je szvejtíla najvecskrát ona zvezda, stera je szvejtíla i szvejtí vnozšínám; i národe pripelala k-nebeszkómí zvélicsányí.

Prevelíki Boug, dober ocsa nas nebeszki! Blagoszloví ete nas szpoumenka szvétek, z-sterím tvojo velíko dobrouro zvisávamo. Blagoszloví eti vküpszprávléno vnozšínó, stera dokécs z-edne sztráni zahválnosztíjov dícsí; z-drúge sztráni z-pobozšnosztíjov ponávla tvojega vernoga szlugo Küzmicš Stevana drági szpoumenek, kí sze je pred dvejsztólejtími na etóm fundusí naroudo.

Blagoszloví eto obcsínó, nyé verne színí ino cserí, vsze mále i velke kotríge. Dáj, da nej vu tí nesztální preidoucsi, zemelzski dobroutaj íscsejo veszélje szvoje, nego vu tom, da vrejdní pohodníki bodejo vu verevrejlosztí, vu aldívanyavolnosztí toga nemrtelnoga dúha velikoga sziná, vézší ete postene. — Blagoszloví lübléno naso szvéto mater cérkev, naso sínorjío, da sze po telíkom hűdom sorsí i tezskom trplejnyí, zse ednók bougsí dnévov vcsákamo; ednók pa vu toj odícsenój domovíní, z-nasímí lüblénímí navkűp vzsívamo on blagoszlov i nedúzsno nebeszko radoszt, stero dobíjo vszí pobozšno zšívoucsí, za vrejdnosztí tvojega szvétoga sziná Jezusa Krisztusa Amen.

3. „Vízíki Boug, szvétí Ocsa“, popeva mejsaní khorus z-prevájanyem ígre khorusa.

4. Siftár Károly bodonszki dühovník szledécsi szvétesnyí govor drzsíjo:

Na Kűzmics Stevana rodsztva 200 lejtnei szpoumenek.

Pred XII 9.

»I predvszem, práh zemla bode,
kak je predtem bilou; dűsa sze
pa povrne k-Buogi ki je nyou dao «

L. K. Nigdásnya isztina je:
Nigdár ne povej zacsetek,
Kaksi bode dokoncsétek!

I kak vnogokrát szmo zse szpoznali téj rejcsi isztino! Nas Zyelicsitel sze je vu szziromaskoj sztávi naroudo, prva zibel nyegova szo nevolne jazsli bilé. Sto bi miszlo pri nyegovom rodsztvi na nyegovoga zsitka velikoszt, na tiszti blagoszlov, steri de zsnýega na národ cslovecsi szhájao? On nasz je pelao na szpoznanye Bogá, on nam je vőoznано bozso szvéto volo, i on nam je preszveto vu szvojem vcsenyéj, vu nouvom zákoni tiszto pout, stera na zsiték i zvelicsanye pela.

Dvej jezero lejt je zse, ka je ete návuk na szvejť prineseni: keliko cslovecsega vcsenyá je zse minoulo vu tom csaszí, ka je edno pokolejnye vőzbrodilo, tiszto je to drűgo zavrglo, ali Krisztusov evangeliom escse denésnyi dén sztoji, niscse nemre k nyemi prikapsiti ali vkraj vzéti ní edno litero. — Kak prouszto, szirmasko je bilou Jezusa rodsztvo i dőnok on escse denésnyi dén kak visziko sztoji, millio i millio dűs ga dicsi i zvisáva. Keliko zemelszki poglavnikov, keliko zmozsni králov i vojov je bilou, nad steri zmozsnosztjov vu nyihovom vrejmeni sze je vesz szvejť csűdűvao i dnesz dén je zse pozábleno imé nyihovo; ali Jezus zsvé vu szvojoj diki i na veke zsvivo bode.

Ali tam jeszte Luther nas zmozszen reformátor, kak prouszto je bilou nyegovog rodsztvol. Sto bi miszlo, ka toga nevolnoga, szirmaskoga bajcara szinű de vesz szvejť poznao i millionje dicsili i blagoszlávlali bodo práh nyegov, escse na sztotine po szmrťi nyegovoj!

Nigdár nepovej zacsetek,
Kaksi bode dokoncsétek!

Té rejcsi isztino moremo szpoznati mi tűdi, gda szmo sze eti pod bozsov nébov vkűpeszpravili, — naj dnesz, gda krsztsanov vnozszina dvá nájvéksiva apostola, kakti Peter i Pavla szpoumenek ponávla: mi tűdi edno krátko vőro poszvetimo onomi mouzsi, ki je nasej krvi krv, apostol prekmurszkoga národa, apostol

prekmurszki evangelicsancov i to je bio Kűzmics Stevan, steroga rodsztva dvejsztoulejtni szpoumenek dnesz zahválnim szrdcom szvetimo.

Eti na etom meszti sze je v szirmaskoj sztávi naroudo, eti je tekla ednouk nyegova zibel. I gda je nyegova drága mati eti pri nyegovoj zibelki lejpe szlovenszke peszmi szpejvala, z sterimi je kak vszáka mati szvojega szinka vu szen szprávlala; sto bi miszlo escse teda, ka on bode nasega prekmurszkoga evang. szlovenszkoga lűdsztva nájvéksi szin, steroga szpoumenek do nyegovi vniiki, nyegov národ blagoszlávalao escse teda, gda nyegove kouszti zse dávno szprhnejo vu toga kmicsnoga groba mrzлом krili.?!?

Nevrejdni osztanki bi bili nasi ocsákov, csi bi sze z szvoji dobrocsinitelov, z szvoji dűhovni vojov szpozábili i na nyihov szpoumenek ni edno krátko vőro nej aldűvali!

Bojdite záto pozdrávleni! bojdite blagoszloveni vszi prekmurszki szinouvje, i cseri, nasi drági gosztjé i priátelje, ki szte sze vu etoj vőri eti vkűpeszpravili, gde sze je naroudo Kűzmics Stevan, gde je tápotroso szvojega detinsztva nedűzsna lejta, naj nyemi prineszete vase lűbézni eden disécsi czvejť, naj na nyegov szpoumenek poszvetite edno krátko vőro.

Vrejden je té dike, vrejden té dobroute Kűzmics Stevan, ár mi escse dnesz vszivamo nyegove trűde i blagoszlov nyegovoga zsitka. On je dao vrouke nasemi szlovenszkomi lűdsztvi na maternom jeziki biblio i peszme knige i on je napravo z szvojim delom nasega lűdsztva pizsmeni jezik, steroga escse dneszden gucsimo.

Nase krajine nájvéksi szin je Kűzmics Stevan! I csi rávno ga je sors od szvojega rodsztnoga kraja dalecs odpelao, dőnok szí je vszigidár na szvoj máli národ miszlo, za nyega sze trűdio i ztém ka je novi zákon na nas jezik doliobrno, je nas apostol grátao.

„Milo mi je to lűdsztvo ár szo liki ovcé brezi pasztéra!“ Tak sze je ednok gorizdehno Jezus nas Zyelicsitel, gda sze je na to nevolno, od farizeusov zapelano, blodécse lűdsztvo zgledno.

»Milo mi je to lűdsztvo, ár szo liki ovcé brezi pasztéra!« Tou obsűtejnye sze je pobűdilo vu szrdci Kűzmics Stevana tűdi, gda sze je na szvoje nevolno, odpaszterov odtrgnýeno evangelicanszko szlovenszko lűdsztvo zgledno. Ár vu zsalosztnoj sztávi je bilou vu tom vrejmeni nase evang. szlovenszko lűdsztvo, ober steroga

je divjao grozen vihér verszkoga pregányanya. Solé, cerkvi szo nyim vzéli, vucsitele, dühovnike odegna i vu temnico vrgli; csi szo bozso rejcs poszlhütsati steli, vu drüge krajine szo vandrati mogli, 3—4 dni dalecs potüvati, naj szvoj dühovni glád i zsiy otávijo. Domá, hizsne bozse szlhütsbe szo drzsati nej mogli, ár szo nej meli na szvojem szlovenszkom jeziki ni biblie, ni knig peszmeni.

„Milo mi je to lüdsztvo!« tak szi je gorizdehno, gda je vido, kaj kak jelen k hladnoj vodi, tak prihája k nyemi nyegov národ, z velike dalecsine. Lübézen szvojege národa ga je nagibávala, naj doli obrné biblio na nas szlovenszki jezic. Sto bi nam znao povedati, keliko dnevo, keliko kmicsni noucsi je on vu zsmetnom trüdi tápotroso, dokecs je to veliko delo dokoncsao, i te náj dragsi kincs: biblio na szlovenszkom jeziki nam vrouke dao?!

Ka je biblia? Nej drügo, kak pout zvelicsanya, vretina nasega méra i blájzsensztva; zsitka vucsitel i právi obeszelitel.

„Lübi goszpodnoga Bogá tvojege, z cejloga szrdcá, z cejle düse, z cejle pámeti i moucsi tvoje, blizsnyega tvojege pa kak szamoga szebé.“

Tou je nakrátci summa cejle biblie. I sto bi mogao od toga kaj lepsege, bougsege i blájzsenejsege vcsiti? Lübi Goszpodnoga Bogá tvojege ki je tébe sztvouro, ki szkrb má na tébe i tebé blagoszlávla vu etom i prisesztnom zsitki, — i lübi blizsnyega tvojege, ár je on brat tebi, gde sté zsvivé, steri sté jezic gucsi i v sterov sté cérkvi moli Bogá szvojege.

Ali biblia je vretina trosta, méra i vüpazni. Gda me neszreca doszégne i priátelje me osztávijo, kak v jeszeni liszt drejvo, ali gda zgü bim vsze tiszto, ka szam lübo, ka je drágo bilou pred menom: blájzseni szam csi v rokaj mam biblio, ár je to vretina vere, z sterov escse vu tom nájvéksem trplejnyi znam etak veleti:

„Vadlíványe oh ti bozsi dár,
Ti, ti szi mi angel méra,
V tvojem krili nevcagam nigdár,
Vu noucsi kaksté vihéra;
Ka bi bio jasz brezi tébe,
Náj dragsi blagoszlov nébe“.

Ali csi obrüdim i opesam, csi miné za méne vsze tiszto, komi szem sze ednouk radüvao; — pokoj vu biblii nájdem, zsnýé csüjem

eto lejpo rejcs Zvelicsitela möjege: „hodte k meni ki sze trüдите ino szte oklajeni i primeni za szebe mér i pocsinék nájdete.

Ali csi zabloudim i pregrehsim, csi doli sztoupim z te práve pouti, csi sze gori zbüdi moja grejhsna dühsna vejszt, stera me szoudi, kastigai szkvarjúje tom odznoutra; — troust vu biblii nájdem; odnut csüjem: „Vüpaj sze, grejhi tvoji szo ti odpüscseni, vera tvoja je tébe zdrzsála.

Ali csi sze möjege zsitka szunce zse k vecséri nagne i vidim, ka je zse blüzi vóra, gda sze odpré predmenom kmicsna noucs groba; — moucs k-tomi szlejdnými boji z biblie dobim, ár zsnýé csüjem:

„Neboj sze, jasz szem gorisztanejnye i zsitek, ki verje vu meni i csi merjé zsvivo bode.“

Oh drági, drági kincs nam je biblia i nezracúnanoga blagoszlova vretina.

Bojdi blagoszlovleni záto Küzmics Stevan, ki szi szvojem lüdsztvi na maternom jeziki vrouke dao té drági kincs i tak pred nyim odpro vretino méra, trousta i blájzsenstva!

Ali nej szamo vu cérkevnom, nego vu národnom dugoványi sze je tüdi vekivecsne hvále vrejdnoga vcsino, gda je biblio i peszmené knige na maternom jeziki dao vrouke szvojem národ, ár z-tém je sztvouro nas pizsmeni szlovenszki jezic. — Ka má hváliti nemska literatura Lutheri; ka z onkraj Möre zsvivoucsi szlovenje Trubari, tou mámo hváliti mi nasemi Küzmics Stevani. Nyegov jezic szo gucsali nasi ocsácci i té jezic drzsimo escse dnesz mi nyihovi vnüki.

Velike, velike hvále je szebé vrejdnoga vcsino! I ka je nájem i lon za té vnougi trüd nyegov? Nikaj drügo, liki szpoumenek steroga mi nyemi posztávimo!

Küzmics nam je dao vrouke biblio, zsnýé známo, ka te pobozsen, te veren, steri za obcsinszka dobra dela, nemerjé na veke; — i tak Küzmics nasega maloga národa nájvéksi dobrocínitel tüdi na veke zsviveti more.

»I predevszém práh naj zemla bode« ali düh sze pa povrné i zsvivo bode.

Küzmics Stevana mrtve kouszti dalecs od szvojege douma vu tühini pocsvivajo, ali nyegov düh, nyegovo imé i szpoumenek je med nami, ár te pobozsen, steri je za vecs jezero lüdi goraldüvao blagoszlov zsitka szvojege, zse eti na zemli na veke zsviveti more.

Küzmicš Stevan z szvojim delom je szam szebi vekivecsen szpoumenek szpravo, ali szpoumenek szo nyemi posztavili ete vészi mesztancsarje tüdi, steri sze naj zdaj odkrije ino glászi tomi prisesztnomi pokolejnji imé i delo. onoga velikoga mouzsa, steri sze v nyihovoj vészi narodo.

Ali posztavimo mi tüdi nyemi szpoumenek, nej szamo z trdoga i mrzloga kamna, ár po vrejmeni escse kamen zná na nikoj pridti; — nego posztavimo nyemi szpoumenek vu zsitki vu dobrom zsvilejnji, st. roga dobrou to i blagoszlov naj vsiva i zsnjega szé szpomina to prisesztno pokolejnje; z tém pokázsemo, ka mi postújemo nasega národa nárvéke dobrocsinitele, z tém pokázsemo, ka Küzmicš Stevan zsvivé i zsvivo bode. Amen.

5. „Gospoud je moj pasztér“, popejva mejsani khorus z-szprevájanyem igre khorusa.

6. Vucsák Lajos, Sztrükovszki mladénc, navdüseno naprejdá po Fliszár János, nasem neobtrüdnom, mogoucšnom peszniki na tou priliko píszano szledécšo peszem:

Küzmicš Stevana szpoumenek.

Piszao: Fliszár János.

Navdüseno tü sztojmo,
Küzmicša szvétek szvetímo:
Na etom predrágom meszti,
Gde je on pred dvejsztou lejti
Zagledno szunca poszvejt,
Poroudo sze na ete szvejt;
Gde ga je mati zdájala
Ino ga zibel zíbala;
Gde sze je, kak dobro dejte
Osznávlao, rászao, gorjema.
— Nej je znao te escse niscse,
Ka je szkrito v-nyega szrdce?
Li szamo te visnyi Boug szam,
Ki je nyega darúvao nam!

Neprebrodjene szo potí,
Stere te sztvoritel csiní,
Stere on nam podeljáva
I národe blagoszlávla.

Vöpreberé prouszte sziní,
I zsnjih apostole zbüdí,

Kí z-gorécš' szvejcšov vodijo,
Národov szrecšo brodijo.

Kí neobtrüdno delajo,
Blájszensztvo lúdi szprávlajo,
Noucs-dén sze vrejlo szkrbfjo
Za obcsinszka sze trüdfjo.

Ka je bio Mozes Izr'eli,
Ka Luther Márton Nemcsii,
Ka Arany János V'grscsini
Ino Trubár Szlovenii:
Tou je bio nam Küzmicš eti,
Nasemi mál'omi národi!

Szejao szemen blagoszlova,
Nej je milüvao áldova;
Szkrbó sze je za odvejte,
Za szlovenov drági cvejte.

Nyeg'vo lübeznívo szrdce
Je ete kraj obínolo
I kak nébe toplo szunce,
Nyega národi szijalo.

On sze je vesz za nyé trdí,
Za nyé delati gotov bio:
Da szlúzsi sztotin odvejtí,
Dúsi i jezika cvejtí.

On je szadio tiszto drejvo,
Steroga szád mí zdaj jejmo,
Vu steroga hladnoj szenci
Sze po dnéva vroucem szunci,
Kak trüden vandrar hladímo
V-dúsi, v-zsvivoti mladímo.

Vu szedemsztoutrídvašzetom,
Pred vezdásnyim z-dvej sztotinom
V-onom netrplívom hípi,
Gda szo vdérjali ti szlápi;

Gda je ona velka divjoszt
Ino gnúszna netrplívoszt:
Vero, míszel, pregányala,
V-kmice robsztvo pográz'dzsala.

Gda je v-etom cejlom kráji,
Racsún nas bio pregányani;
Gda je nejbilou szlobodno
Vúszta odprejti na tozsbo.

Gda dúsa zaman zselejla
I kmácsnoszt nej dopüsztfila
Z-csiszti szrdc áldov prineszti
Bougi szlúzsiti, moliti.
Gda nam je szila besznoucese,
Vsze vkraj vzéla hizse bozse:
Dúsne pasztére pregnála,
Od ovéc vkraj odegnála.

V-onom zsalosztinom vrejmeni,
Gda nam je zse grob szkopani:
Je Küzmics Stevan rodjeni,
K-nam, kak Messiás poszlani,
Pouleg zravnyanya bozsega
Osznovlen za dühovnika.
Ali da szo prinasz eti
Verníki vszi raztepeni
Je tü sztána nej meo náidti
V-drúgi kraj je mogao idti:
V-Nemes-Csoó za vucsitela,
Szledi v-Surd za dühovnika.

Gde je, kak dühovnik doszta
Pretrpeti mogao túzsna,
Kak tou szam píse od szébe:
Nedúzsno trpo temnice.

Pouleg szkrbí szvoje gmajne
Je szkrb meo, na nász szlovene,
Poszkrbo sze za dúš hráno:
Nouvizákon doj obrno.

Naj zsnýega csíszte vretine,
Bozse nebeszke pítvine:
Pobozsnoszt potrdjávamo,
Vekivecsnoszt szí szprávlamo!

Z-en' rokouv je vero bráno,
Z-drúgov pa jezik osznávlo,
Steromi je grünt polozso;
V-Literáturo posztavo.

Szvéť píszma i kníg píszmeni,
Tej drági kincsi düsevni,
Glászijo nvegovo díko,
Dícseno delo veliko!

Tejlo nyegvo dalecs od nász,
Ali düh je vszigdár prinász;
Povszédik je on tam domá,
Sto té knige pri hizsi má.

Nas lejpi jezik szlovenszki
Je v nyíh polozsen' zákonszki,

Kak národa órocsína,
Sztoji nyegva szlovenscsína!

I mi odvejte zahválni,
Bojdmó v-nyegvom dúhi sztálni!
Nezavrzsno nigdár té kincs,
Sreroga nam je dao Küzmics!

Obarmo nyegov szpoumenek,
Nyegov düh nasz naj vodi prejk
Sztotin odvejtka késznoga,
Lüdsztva toga szlovenszkgoga.

Mejmo ga vszigdár vu szrdci,
I prejk dájmo szvojoj deci:
Da szinouvje ino vnüki,
Készni porodov odvejtki —
Nepüsztijó on drági kincs,
Steroga je szpravo Küzmics!

Naj bou, kak mocsna pecsína,
Nyegva drága szlovenscsína,
Naj zshivé tü nyegov szpomin!
Dokecs eti bode szlovin!
Tü pa szlovin bode vszigdár.
Nyega düh nepreide nigdár!

Bojdikaj nevolen národ,
Steri nepostúje szvoj rod, —
Steri szvoje velke szini
Szpoumenek zavrzse, püszti.

Escse bole je bojdikaj,
Kí nepostúje jezik szvoj,
V-sterom ga je mati míla
Gúcsati, molíti, vcsíla.

Düh Küzmicsa vrejlo dela-
Eti v-krajini Prejkmurja:
Z-deszét hízs bozsi sze glászi
Králevsztvo ország, nebeszki.

V-deszét gmajn ev'gelicsanszki
Cveté návuk lütaranszki;
Vrejlo tecsé vu nyih kríli
Düsevni zsítek veszéll,

Blájzsena eta obcsína,
Stera je nam nyega dála
I z-steré vrejli sztancsarov
Je rodjeni té blagoszlov;

Z-steré je zse vecs zevcseni
Mouzsov szhájalo krajíni. —

— Rászte duzse v- dobrom dúhi,
Nebojdite nigdár túhi
K-veri i szvojmi jeziki:
Küzmicza dúh vasz naj zsví!

7. „Boug je nasa obramba“, popeva
mejsani khorus z-szprevájanyem igre kho-
rusa.

8. Luthár Ádám püconszki dúhovnik
naprejdá Küzmits Stevana zsitka szpísz v
szledécsem :

Küzmits Stevana zsítek i delo.

Prevecs postüvana obcsina! Gda moje
goricstenyé obdrsim, ne csákajte od méne
kakse szisztematicsno popolno delo — vejm nas
vözmerjeni cajt bi túdi krátek bio na tou — nego
dopüsztíte mi, da szamo nistérne líszte vtrgnem
vö z Küzmitsa zsitka knig, na steri lísztí mo
vidli, sto je bio Küzmits? Ka nyemi má hválití
prejkmurszko lüdsztvo i nasa cérkev? i na koj
nasz opomína nyegovoga zsitka delo?

Moja prva rejcs pa bojdi zahválnosztí i
postüvanya rejcs. Bojdi pozdrávléna dávno od-
szeljena plemenita, pozdignyená dúsa, kí szí nej
pozábo nítí vu zsmetní cajtí, ka veszne lüdsztvo,
stero je brez znánosztí. — Príslí szmo, naj na
tvojém rodstvóm mesztí mí túdi nouvo moucs
zadobímó i nouvo navdüsenoszt zájmlemo na
boj za evangeliomszke isztine.

Sztrükovszkim verníkom túdi toplo zahvál-
noszt právímó, ka szo nam príliko dáli na etaksi
lejpi szvétek, na naprepozványé dávní szpou-
menkov; pri dávnój szveflosztí na vuzsigánye
nouvoga poszvejtá i tak na povéksáványe vu
verí i szvéti obcsüténaj.

Túzsni, vihérni cajtí szo bíli vu 18. sztotíni
obrí evangélicsanske cérkvi. Dókecs szo vu 17.
sztotíni etí v-Szobotskom krají vsze vezdásnyé
r. katholicsanszke cérkvi evangélicsanszke bílé,
tecsasz szo vu 18. sztotíni zse vsze od nász z-
szílov vkrajzpojémáne.

Vu tom zsalosztvóm cajtí, 1723. leta na
etóm mesztí sze je naróudo Küzmits Stevan.
Mejszeca i dnéva nyegovoga rodstvó nevejmo,
ár szo materszke kníge vu cajtí rekatolizácije

vesznole. Ocsa nyegov szo bíli Küzmits György,
materé nyegove imé túdi nevejmo. Zsnyegovoga
detínsztva je prevecs malo pridátkov osztalo na
nász. Kak szploj máli solár je v Ivanovci hodo
v-soulo. 1733. leta v Sopronszko evang. vísiso
soulo príde, odtéc 1739-tóm v Győri nadaljáva
szvoje vcenyé i tou 1744. v Pozsouni zvrsí.

Zgoraj imenüvane zsalosztne razmere szo
zroküvale, ka je Küzmits po dokoncsányi szvo-
jega vcenyá vu tühínszkom mogao v szlüzszbo
sztoupítí. 1751. letí ga tam nájdémó vu híres-
nyój artikuláriskój fari, v Nemescsói, kak solsz-
koga rektora. Tú nej szamo szvojo vucsítelszko
szlüzszbo oprávla vrejlo, nego zacsne zse litera-
turszko delo túdi. 1752. leta vödá „Szlovenszki
máli katekizmus“, steroga stampne sztroske je
obrí szvoji 39 forintosov Serpilius Vilmos po-
zszonszki dúhovnik znásao. Pilgrandova vdovica
je pa nyémí na vödáványe szlovenszki kníg 30
forintosov podpore dála. Zató je zse 1753. leta
vödáo „Szlovenszke abécészke kníge i racsznszke
kníge“. Z-toga túdi vídímó, ka je on zse kak
vucsítél pascslívo deláo. Ali vu toj szlüzszbí je
nej osztao dugo. Surdanzska fara ga je szebí za
dúhovníka pozvála. Na szvoj nouví dela presz-
tor je 1755. leta júniusa 6. sztoupo.

Zsmetno delo, práví boj ga je csakáo tú.
Ali on sze je nej zbojáo. Z-krepkov volouv je
zacsno z-ednov rokouv zídátí Bozsi Sion, z ovov
ga pa bránítí.

Z-navdehnyímí vüsztvámí glászí rejcs Bozso.
Gmajno szvojo vu düsevnom i telovnom dugo-
ványí vréd szpráví. Z-postüványem i lübéznoszt-
jov ga vzemejo okouli nyegoví verníci. Ali k-tem
véksi protivníci szo nyémí szouszední plebá-
nosje. Kríve tozsbe zdigávájó proutí nyémí i
doszta neprílike nyémí delájó vu szpunyáványí
nyegove düsevne csésztí.

Kak dober vért i sparaven cslovek szí je
lasztívno híszo túdi kúpo. Ali tá híszá je nyémí
zgorejla i vu nyej po nyem písáni abécészki
kníg eden trétjí tao je túdi porob plaménov
posztao.

Pri szvojoj familíji je jáko neszrecsen bio
Küzmits. 1761. leta je edno deklíco doubó, ali
vu trétjem letí sztarosztí nyéne jó je zse zgübo.
1763. je pá nyegva tívárisica edno dekló poro-
díla, ali tou nyíma je zse za 10 dní vkraj vzéo
angel szmrtí. 1764. máj. 5. sze je pá szkázáo
angel szmrtí vu farofí i zdaj je odneszáo Gosz-
podnovoga toga vernoga szlugo düse dejszni

tao, to dobro fararco, sztaroszt, nyéne 39. leti. Szam je osztao Küzmits vu Surdanszkom farofi z-szvojm ocsom, koga je z-detinszke zahvál-noszt pri szebi drzsao i z-lübénosztjov hráno.

1768. nov. 25. je znouvics vu zákon sztoupo z-vdovicov Bosnyák Teréziov. Ali na drúgo leto sze je pá nyegov ocsa odszelo po pouti vszákoga tejla.

Med telkim zvüneysnyim i znotrejsnyim trplejnyem sze je itak odlouco nas Küzmits kednomi zsmetnomi, zdrznomi, ali zaisztino plemenitomi i dicsnomi deli! Nase cérkvi edno kardinálszko zahtevanye je, naj nyéni verníci Biblio cstéjo i razmíjo, naj sze Bozse isztine po verníkov maternom jeziki glászijo. — Toga previdejnaya i zselejnya blagoszlov sze vökázse po cejloj Europi vu tom, ka sze mrtev deacski jezik nazájtiszka, národni jeziki sze pa goriprí-majo i národne kulture sze osznávlajo. Z-lübénoszt do szvoje rojdsztne krajine verebratov i do rodnoga jezika je delao nepresztanoma Küzmits. Z-té gorécse lübénoszt je vrso szvoje nájsmetnejse delo: doli obrácsanye Nouvoga zákona na nas jezik. Oh pa kakse zsmécsave szo sze törmile tü pred nyega. Vejm je prednyim vékse delo escse niscse nej píszao po nasem jeziki. Na vüsztaj lüdsztva je szamo zsívo do tega mao nas jezik z-vnougimi falingami, nescisztoúcsov i braszklavmi. Küzmits je té jezik teccasz poprávlao, csiszto, glado, ka ga je szpodobnoga napravo za kulturszki jezik i z-tém je právo pout klacsárszko delo odpravo. Bible doliobrácsanya delo nyegovo meriti i zadoszta prestímati niti neznámo. Kakso literatszko düsnovejszt, nájszvetejso szkrb je nalozsilo tou na nyega. Z-nezaszlihsanim podányem, z-prevelíkov znanosztjov, z-nevkleknyenov verov, z-gorécsov lübénosztjov je mogao tou csiniti. — Kak velika je tvoja vera i tvoja lübézen, stera je Tebé na tou plemenito, zsmetno, szvéto delo gnála! Ali tou delo z-szvojmí boji i pozdignyenimi lepotami je tüdi zsitka potrejbcsina bíla Tebi vu oni zsalosztni cajtí, gda te je hüdi sors tak neszmileno orano. — Obracsao je po Bozsem szv. Dühi napiszane papére dén i noucs. Obracsao je, kak je píszano najsao, k-cój nej djávsi, vkraj nej vzésvi niti edno piknyico. Bozse rejcsi tumacs je pousztao, je i bode nam naveke; nasega jezika précimba i glavna gizdoszt!

Prednyim v originálnom grcskom jeziki píszani Nouvi Zákon, nadale po Luther Mártoni

na nemski, po Trubari, Dalmatini i Franzel Mihali na szlovenszki jezik obrnyeni i Diacski Nouvi Zákonje. Vu nyem velika znanoszt tej jezíkov. Obri nyega Bozsa pomoucs!

Cejlo nyegovo doliobrácsanye szem nej mogao revidiálivati, v-analizácijo textusa nemozem notri idti, szamo poprejsno mnejnye právim vö v-etom: k-originalnomi textusi sze verno drzsi, vu jeziki i stílusi je tak popolen po Küzmitsi nam dáni obrvim 1771. leta v Halle stampani szlovenszki Nouvi Zákon, ka ga escse dneszdén nepremenyeno mámo vu rokáj, bár je szledkar trikrát znouvics stampani. Zamerkam dönok eti, ka je prvo i drúgo vödánye bole presztranno, kak tréjte i strto. Nájdemo nájmre tam eden znameniti predgovor od Torkos Józsefa, Sopronszkoga farara. Nájdemo posebno pred vszákov knjigov Nouvoga Zákona tüdi krátek predgovor, steri gucsi od szpravitela one knige i od cíla nyegove knige. Nájdemo zamerkanye, zezávanye pri vszákom versusi na szionimna mejszta. Poszebno szo zamerkani vszepovszédik vözrendelüvani szvétesnyi evangeliomszki i epistolszki textusi. Nájdemo tej evangeliomov i epistol kazácsa. Nájdemo nistere z-Sztároga Zákona vövzété epistole i naszlejndnye: Molítvi na vszákó nedelo i szvétek.

Küzmitsov Nouvi Zákon prejk 150 lejt nam je zse drági nas veliki kincs, steri je zse pét pokolejny hráno z-pítvinov mlejka i notriodisao vu krv vnougo jezero lüdém. Prejk telko lejt nam je darüvao Bozse rejcsi glásenyá, nasi cérkevni pejszem i molítvam fundálszki tónus; na steroga szpoznamo z-vszáke nyegove rejcsi. Jezero i jezero jí je grátalo i grátajo bougsi, plemenitejso po cstényej, vcsényej i poszlühsanyi te vecsne Rejcsi, stere edna velika isztina nam eto kricsí vu vüha: „Zdrzsi, ka más“! Naj ti niscse nevzeme korouno tvojo.

Küzmitsa dojobrnjeni Nouvi Zákon je ocsivecsno evangelicánov imánye, kak szlávszka Biblia je pa univerzálnoga národa.

Küzmits je szlovenszke peszmene knige tüdi zselo dati vu roké nasi verníkov. K-tem je prilozso placne peszmi, vrejle molítvi. Ali tej vöstampanya sze je zse nej vcsakao.

Píszao je escse od rázlocsni vadlüványszki pitany i napiszao szí je groba napiszek vu deacskom jeziki.

Veliko, nepretrgnjeno delo, zsmetni boji, vnougi vdárci szo predcajtóm pocerali zsitka

mocsi nasega Küzmitsa i sztarosztí nyegove v 56. leti po dúgom betégi v 1779. okt. 20. szo ga vu grob polozsili. Obri nyegove skrinje sze je joukala nyegova vdovica i cejli sereg verníkov. Dosztojno szo sze lahko plakali: »Doj je szpádnola korouna nase gláve, na jocs szte je obrnoula nasa radoszt«.

Odiaso je on tá, gde szi szrdcé pocsiné po tezskej zemelszkej sztezi, kama nasi priátelov szkuze neszégnejo, gde nasz nasi protivníkov vdárci vecs nebantújejo. Tejlo nyegovo daljecs vu Surdanszkom brútivi pocsíva, pozábleri, nepoznani je zse nyegov grob, ali nej nyegov szpoumenek. Nyegov veliki, plemeníti dúh je zcejla nas, za ké sze je trdio i trpo; na ké je raszipávao szvojega ideálnoga, bogatoga zsitka kincse! Escse po nyegovoj szmrí zsvé i dela. Med one sze racsúna, steri nemeréjo nigdár. Zsvé z-nasov Bibliov nyegovo imé! Bojdi na nyem díka, bojdi na nyegovom szpoumenki blagoszlov!

Küzmits Stevana imé pa dícsno bode med nami, csi bomo mí ono delo nadaljávali, stero je on zacsnó. Kelko bojov, trplejnya, trúdiv, ospotávanya, pregányanya je présztao, ali nyegov dúh je nevkleknyeni osztá! Dónok kelko je delao, kak je obracsao dúhovno rozsje v tom ogvüsanyi, ka tou nyegovoj szirmaskoj obtezsenoj cérkvi na dobro má szlúzsiti! I ovo mí sze szamo zdaj zacsnemo búditi, protestantizmusa prvo názmozsnejso rászírjávanya moucs, stero je stamp, nücati. Z-pozdignyenov glavouv lahko právim, ka toumi nasemi poníznomi i prousztomi stampi, nasemi kalendariji i Düsevnomi Liszti mámo zahváliti, ka szmo zvedili, ka mí mámo ednoga *Küzmits Stevana*, koga nam je pred 200 leti Vszamogoucsi Boug za apostola, za példo darüvao! Podpérajmo té nase stampe, da bodo mogoucsi nadaljávatí Küzmitsa delo!

Küzmits Stevana szpoumenek tak bode blagoszlovleri med nami, csi mí omogoucsimo, olehsamo nasim szinom i cseram vcsenyé. Nigda szmo sze v Soproni z-tuhinszkov podporov vcsili, zdaj lasztíven „Diacski dom“ szi szpouvajmo gori v Murszkej Szoboti!

Vu taksi zsmetni cajti, kaksí szo vezdásnyi, poduploma potrebújemo preminoucsi cajtov vcsenyé, da szi lahko zsnjih moudroszt, vero, moucs, navdüsenoszt zajimlemo.

Nasi ocsáci szo znaft trpeti, znásati, ali znali szo delati, bojüvati sze i aldüvati túdi za

velike cile. I mi porod szamo té bodemo vrejdni nyih, csi z-priszpodobnov batrivnosztjov i neszebicsnosztjov naszledújemo nyihov podpizsek.

Dneszdén v materialiszticsnom cajti zsvémo. Szvejt sze tá pascsi, gde sze imánye, szvetloscsa i zmozsnoszt ponúja nyemi. Ogvüsanye, pravica, vadlúvanye, z-recsjouv, düsevni kincsi szo zgúbili szvojo vrejdnoszt. Ali kolou cajta sze obrácsa. Zlátoga teleta molitvárov louger sze grszti szam od szébe. Prídejo escse k-vrszti Küzmits Stevana vrejdni nouvi cajti túdi, gda de páli cveo kulusz plemeniti ideálov, i od pejnez, zemelszke dobroue vísise kincse, túdi szpozna szvejt. Protestantizmusa obládnoszt tou bougse i blájzsenejse vrejmen prineszé nam.

Neobtrúdnó záto delati i moliti sze za tou bougse vrejmen. Stamp i vcsenyé nase decé posztavmo v-szlúzsbo za té cíl! Goszpoud, nasi ocsákov Boug, kí je do tega mao eti znami bio vu tezskej cajtaj, neosztávi nadale túdi nej szvoje lüdsztvo. „Bratje moji, verosztújte, sztojte vu veri, mozsje bojdté i mocsni bojdté“ (I. kor. 16, 13.)

9. Peszem z-héberszke opere Sulamith, z-szprevájanyem igre je solo popejvala z-rejtke príjétnim glászom Szélessy Olga goszpodicsina.

10. Peszmi, pizane po Küzmits Stevani; a) Siftár Sándor lepou i tocsno deklamáliva: „Zsvé Krisztus, ka sze bojím?“ b) Siftár Pavel precizno i prav dobro deklamáliva szledécso peszem, stero zse nemamo vu Kardosovi knigaj, záto jo eti notripokázemo:

Cur mundus militat?

Zakaj sze zvisáva szvejt vdíke márnosztí, Steroga szrecca je nigdár nej v sztálnosztí: Tak hitro preminé czvejt nyegve zmozsnosztí, Kak poszouda zemlé, Kak poszouda zemlé, Stera je v szlabosztí.

2. Vöri na lédi, vecs, pizmi bodoucsemi Kak szvejtí jálnomi i preminoucsemi, Pod obrázom lejpim vkani te vnájemi: Vu niksem vrejmeni. Au niksém vrejmeni. Ne vöri tak nyemi.

3. Bole je vörvati kamcseczi vu szrecsi, Kako szvejta jálnoj, i nesztálnoj szrecsi, Nyegovoj précimbi, stero je nezrecsti, Krívomi návuki, Krívomi národi V koga te scsé szmecsi.

4. Gde je znás, Salamon nigda odicseni? Ali gde je Sámson voj neobládani? I gde je Absalon lejpi osznáj'eni? Ali pa Jonathan, Ali pa Jonathan, Velike lübézni?

5. Kama je Julius szprezmoz'nim ládanyem? Kama je bogátecz z-szvetlim gosztsávanyem? Povej, gde je Tullius zlejpm zgucsávanyem? I Arisztoteles, I Aristoteles, Z-moudrim zmislávanym.

6. Teliko vládnikov plemnia tdela, Teliko vüszť, stera szo zmoudroszťjom czvela, Teliko goszpodé, i ka te szvejt pela, vu ocsnom meg-nenyi, Vu ocsnom meg-nenyi, Vsze szo pre-minoula.

7. Oh kakó je krátka eta szvecka dika! Nyegova radoszť je, kak tejnja csloveka: Kotera nám jemlé vszigdár ta nebeszka, I vu húdo pela I vu húdo pela Zblodjený csloveka.

8. Oh! jejszťvina csrvouv, zakaj sze tak meces? Oh! práh cs'rna zemla zakaj sze zvi-sávas? Geto neznas, jeli vütro 'zivo bodes: Vcsini z-vszákim dobro, Vcsini z-vszákim dobro, Doklan escse mores.

9. Eta szvecka dika za veliko vsze má: Vu szvétom píszi sze pa, kak czvejt pred nász dá; Kakti lüszť od vetra sze vneszé hitro tá, Tak csloveka hitro Tak csloveka hitro 'Zítek szveckzi nihá.

10. Za tvoje ne dr'zi, ka sze lehko zgübi: Ka ti je pa szvejt dao, scsé nazáj naj dobi: Tá zgoránya iscsi: boj ti szrczé vnébi: Bláj'zen je on cslovek, Bláj'zen je on cslovek, Kí sze szvejtá znebi.

11. „Nebésza glászijo diko Bozso“, popejva mejsani khorus, z-szprevájanyem igre khorusa.

12. Siftár Irma goszpodicina prílicno i genlívo deklamáliva: „Cstite Bozsi evangeliom“!

13. Romanc z-opere Sultan, sztranni roug solo naprejdá Gyergyék Stevan, z-szprevájanyem igre.

14. Ouszvetek sze je z „Trdi grád je nas Boug zmozní“ cérkevne peszmi po navdúsenom popejvanyi, stero je ta velika vnozina vküpno z-dalárdov, sztojécs z-odkrítov glavouv, z-düsevni veszeljom popejvala, — dokoncsao.

Potom sze je ta vnozina zdignola i vu szrdci i düsi pobüdjenim i nepozáblemim veszeljem odhájala k-szvojemi doumi.

Miloscse Bougi bojdi hvála i dika záto, ka sze nam je vcsakati dopúszt med vezdásnyimi túznimi cajti etaksi szrdcé-düso nadigávajoucsi, k-toj velikoj príliki csi bár zvünesnye sztráni lehko prouszti, ali znotrejsnye i düsevne sztráni dosztojni, pri vszej nász sztálnoga szpoumenka szvétek.

Vísji Solszki Szvejt

je pá vrlo delo dopriacsao Prekmurszkim evangelicancom. Trí odlicne znamenite ev. vucsitele, kí szo kak pozványa szvojega vrejli delavci, od lüdi viziko postüvani i prestimani sztáli, v-pénzio poszla. Escse szmo lehko radi, ka nyim penzio dá, za dúgo nyihovo neszebiesno trüdavno delo, ár szmo do etiga mao k tomí bili prívajeni, ka szo je brezi vszega, z-koudíkov palicov sztirali. Tém trém pa kakti: Varga András petrovszkomi, Fenyves Károlyi hodoskomi i Darvas Ferenci zsanavlaszkomi evang. vucsitelom pa escse pénzio obejcsejo. Bolezen obsütimo vu szrdci nasem, csi szí premíszlimo, ka prerejsene redí nasega ev. vucsitelszťva je pá nenameszťseni zgübicsek doszégno, ár na nyih mesz-to pá katholicsanszke prífsznejó v-nase evang. solé z-tém odpovedávanyem, ka evangolicsanszki vucsitelov nega. Csi jí nega, zakoj volo pa te od-poslejo one, kí jeszťejo i kí szo escse zadoszta, pri moucsi, ka bi pozványe szvoje szpunyávali? Ali szo pa drzsáve financsna dugoványa tak szve-ka, ka sze escse delo ládajoucsim cseszťnikov lehko dáva pénzia. — Csi je tou tak, zakoj volo pa te rávno zdaj podigávajo grüntno porcio, od prvej-se na sészťkrátno vizikoszť?

Ali je pa doszta mládi vucsitelov, sterim krüh trbej dati i zatoga volo posilajo te sztarejse v-penzio? Tou sze szamo tak vídi. Példo denem eti v-Murszkój Szobotí v-pét razrédnój souli, gde je v-prvejsem vrejmeni pét vucsitelov nalehci odpravilo drzsávne soule potrejbcsine, zdaj 12, z-recsjouv dvanájszť vucsitelov trosi zaman tá vrejmen, na spot redukcie cseszťnikov namenývanyi.

Ali tou je li Potemkina vész, szleparía. Tam zgoraj v-bregáj jeszťejo zaprte solé, ár nega vucsitelov. Jeszťejo solé, v-steri nisterni razréd gimnáziuma szkoncsani vucsenicke, od poste prejk vzéte deklina, kí szo sze pedagogie nigdár nej vcsíli, brezi vucsitelszke diplome, vu soláj vadlárijo i kak tak odprávlajo decé vucsenye. Zakaj tak posilajo

v-pénzio odlicsne, diploma majoucse i tákse vucsitele, steri szo zse z-drzsávnoga jezika doli djáli ekzajmen, da nyé nemajo z-pripravnimi namesztíti?

Tak právjio, ka je Vučsenjá Minister tak zrendelüvao, naj vszáki, kí je 36-ti lejt szlüzso, duzse neszmí vcsiti. Tak miszlimo, ka je on Miniszter, gda je tou zrendelüvao, je zagvüsnó nej poznao Prejkmurszke Krajine sztána. Zakaj ga nepreszvejtí Visji Solszki Szvejt? Ka bi ga preszvejtó, da tou zrendelüvanye rávno na nyegov mlin zsené vodou! Nevermo tou, ka bi V. S. Szvejt vsze povszédik z-taksov trdnosztjov namejno tou zrendelüvanye vu zsítek posztaviti, kak rávno eti v-Prejkmurji pri evangelicsanszki vucsitelaj!

V-preminoucsem-leti szem sze najsao v-Soboti z-ednim sztárim, vise 70 lejt sztárim, prijaznívoga obráza ocsekom, sterj je do tega mao vecs lejt v-pénzii bio, ali zdaj ga je pa Visji Solszki Szvejt pá za vucsitela imenüvao vö i zdaj ide rávno v Trtkovo.

No viste, táksi je Visji Sojszki Szvejt! Krájnške penzionántne vucsitele znouva v-soulo posztávla, Prejkmurszke evang. deloládajoucse pa v-penzio tiszka. Tak sze zvršuje nesztrankno Minisztra zrendelüvanye! Idönok nescse szpoznaťi, ka mi evangelicsanye doszta zametávanya i nepravicsnoszti trpimo — nase szrdcé je z-britkosztjov napunyeno za volo tezsénya vadlíványa nasega. Csí sze touzsimó te szmo: rebellisje, magaronye. Tou zselejo od nász naj bi sze szmejáli i roké küsüvali onim, kí nász nesztanoma za vüha louszkajo. Zse szmo tá prisli, ka niti touzsiti, niti szkuziti sze nemo szmeli.

Zsalosztno, jáko prezsalosztno je bogme!
Gda de zse ednouk nácsi?

Rázloczni máli glászi.

Plemenita fundácica. Fartek Ferenc, Gornye Szlávecske gmajne prevecs vrejli inspektor, kí szo lajnszko leto z Obál Jenőjom navküp eden zvon kúpili toj nasoj najmlájsoj gmajni, szo znouvics nepárno lübéznoszt szkázali vö do szvoje gmajne. Za fundus; gde de cérkev sztála i farof gorizidani, szo eden i pou plüga zemlé darüvali. Táksa cérkev, stere kotrige za zsvlejnje szvoje gmajne etaksi

prikázni áldov znájo prineszti, zsvieti, cveszti i rászti more! Bojdi tüdi taksí blagoszlov na toj fundácii, stera prejk vecsni cajtov má glásziti onoga szpoumenek, kí je z-tak velikim dobrocshinejnyem poszvedocso, nakeliko lübi szvoje církev!

Kancsavci i Kükecs obesini szta szl tüdi zrendelüvale dvá zvóná v Soproni. Eden bode 190 kg zsmeten „Cis“ glásza, drügi 100 kg zsmeten „E“ glásza. Po krátkom tak na bokánszkom brütivi znouvics trije zvonovje bode. Ednoga szo zse najmre Pánovcsarje szpravili tá nazaj.

Vescsicsji evangelicsanov nouvi zvon je tüdi zse domou szprávljeni. Tej szo prvi, vu kríli Szobotske evang. gmajne, kí szo szí 180 kgrámov zsmétsave nouvi zvon szpravili. V-nedeľo juliusa 15-toga popoldnévi bode poszvetsüvani i z-Bogá pouocsjov na szvoje sztálno meszto posztávleni i prejkdaní szvojemi pozványi. V-Prisesztnom Düsevnom liszti bode doj szpízali ouszvetka, tekáj t kak tüdi od Hodoskoga zvóná poszvetsüvanya, stero sze je jul. 1-ga godílo, vu prevecs lejpoj doubi.

Szamovolni dári na goridrzsánye i rászirjávanye „Düsevnoga Liszta.“
Godina Stevan dühovník Gornyi Petrovci 100 D; N. N. Mlajtinci 20 D; Sável János Vanecsa 2 D; Czipott János Polana 2.50 D; Norcsics Iván Kupsinci 29 D; Flegár Stevan Brezovci 7.50 D; Persa Mihály Milwanke 1 dolar; Luthár Juliska Murska Sobota 10 D; Szinic Jozef Nemsavci 2 D; Czigüth Istvánné Csernalovci 2 D. Szrdcsna hvála!

Posta.

Szmodis Stevan theologus Bethlehem. Vase písimo i naprejplacilo od Horváth Stevana i Farkas Stevana szmo z-velikov zahvávnosztjov vzéli. Poszlali szmo nyima 1—8. numere.

Vszáka evangelicsanszka familija naj csté i podpéra Düsevni liszt!